

Agnieszka Metelska

Przegląd czasopism prawniczych

Palestra 46/9-10(537-538), 172-174

2002

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Przeгляд Prawa Handlowego, nr 6, 2002 r.

Ustawa z 21 sierpnia 1997 r. – „Prawo o publicznym obrocie papierami wartościowymi” – stoi na straży zasady powszechnego dostępu do informacji o istotnych zdarzeniach dotyczących spółek publicznych. Jest to jedna z fundamentalnych zasad, na których zostało oparte funkcjonowanie rynku kapitałowego. W artykule dr. Marcina Dyla i Anny Zwolińskiej-Doboszyńskiej pn. „Wykładnia i stosowanie art. 81 ust. 4 ustawy – Prawo o publicznym obrocie papierami wartościowymi” zajęto się oceną sposobu funkcjonowania regulacji umożliwiającej upoufnienie informacji przez spółki publiczne, co stanowić może znaczący wyłom od powszechnego dostępu informacyjnego dla uczestników rynku kapitałowego. W innym artykule Andrzej Stosio analizuje pojęcie pieniądza elektronicznego na gruncie art. 5 pkt 5 znowelizowanego prawa bankowego. Część rozważań zajmuje próba odniesienia instytucji przekazu do pieniądza elektronicznego, a także problematyka związana z anonimowością obrotu, jaką pieniądz elektroniczny może zapewnić. Przedstawiono też stosunek prawa rzeczowego do pieniądza elektronicznego. Ład korporacyjny w spółkach akcyjnych czyli *corporate governance* jest przedmiotem analiz Marka Furtka i dr. Witolda Jurcewicza. Brak właściwych standardów zarządzania, nadzoru oraz wykonywania praw udziałowych w spółkach publicznych, odpycha inwestorów od rynku akcji. Reguły prawidłowego *corporate governance* zostały w ostatnich latach uznane za element konieczny ładu normatywnego rynku papierów wartościowych w rozwiniętych systemach gospodarczych.

Glosa – Przeгляд Prawa Gospodarczego, nr 6, 2002 r.

Podpis elektroniczny w prawie polskim, w doktrynie i orzecznictwie, zajmuje coraz więcej miejsca. Ernest Frankowski i Remigiusz W. Kaszubski zamieszczają uwagi

krytyczne na temat ustawy, która weszła w życie w czerwcu 2002 r. Rozwój technik elektronicznych i informatycznych wymaga od prawników dużego wysiłku oraz podejścia interdyscyplinarnego. Z pomocą kryptografii (dziedzina matematyki stosowanej) trzeba stworzyć bezpieczną technologię podpisu elektronicznego. Autorzy biorą za punkt odniesienia Dyrektywę 1997/93/EC Komisji i Parlamentu Europejskiego w kwestii wprowadzenia warunków ramowych funkcjonowania podpisu elektronicznego. Uzasadniają, że polski ustawodawca nie zrozumiał intencji Dyrektywy. Kompilacja rozwiązań europejskich dała regulację nieściśłą i niezrozumiałą, pozbawioną niezbędnej elastyczności i prawidłowości terminologicznej. Wanda Wójtowicz w artykule „Dewizowy obrót kapitałowy – regulacja inwestycji” pisze, że swobodny przepływ kapitałów pomiędzy Polską i Unią Europejską wymaga dalszej liberalizacji polskiego prawa dewizowego. Taki jest sens kolejnych nowelizacji mających zbliżyć nas do rozwiązań obowiązujących w UE. Najważniejsze znaczenie mają rozwiązania prawne dotyczące inwestycji zagranicznych: podejmowanych zarówno przez rezydentów za granicą, jak i na terenie Polski przez nierezydentów.

Przegląd Podatkowy, nr 6, 2002 r.

Projektowane zmiany w prawie podatkowym omawia Irena Ożóg. Projekty ustaw pozostają w ścisłym związku ze strategią gospodarczą rządu pn. „Przedsiębiorczość – Rozwój – Praca”. Integralną część tego programu stanowi pakiet „Przed wszystkim przedsiębiorczość”, a w jego zakresie – obszerny pakiet podatkowy. Autorka szczegółowo przedstawia projekty ustaw nowelizujących 8 ustaw podatkowych. Zasadniczy cel zmian to przede wszystkim rzeczywiste wzmocnienie prawnopodatkowej pozycji podatnika w stosunkach z organami podatkowymi, eliminacja niezwykle niebezpiecznych dla podatnika zidentyfikowanych pułapek podatkowych, likwidacja wielu barier biurokratycznych, uproszczenie procedur kontrolnych i rozliczeń z fiskusem, zmniejszenie liczby składanych dokumentów w urzędach skarbowych. „Czy kościoły i księża płacą w Polsce podatki?” – zastanawia się Leonard Etel. Zagadnienie wymaga podziału: na opodatkowanie kościelnych osób prawnych oraz opodatkowanie osób duchownych. Kościoły jako osoby prawne – co do zasady – podlegają wszystkim obowiązującym w Polsce świadczeniom podatkowym. Nie ma w tym zakresie żadnych „specjalnych” aktów, których przedmiotem byłby odrębny system opodatkowania związków wyznaniowych. Oprócz ustaw podatkowych przepisy dotyczące opodatkowania kościoła zawarte są w ustawach regulujących stosunki pomiędzy danym kościołem a państwem. Autor dochodzi do wniosku, że zwolnienia, z których korzystają kościelne osoby prawne, występują na gruncie podatków: dochodowego od osób prawnych, od nieruchomości i od czynności cywilnoprawnych. Osoby duchowne, osiągające dochody z tytułu pełnienia obowiązków duszpasterskich, podlegają opodatkowaniu zryczałtowanym podatkiem dochodowym, a jeżeli z niego zrezygnują, płacą podatek do-

chodowy na ogólnych zasadach. W zakresie majątku „prywatnego” też nie ma żadnych ulg i zwolnień przysługujących tej grupie podatników.

Przegląd Ubezpieczeń Społecznych i Zdrowotnych, nr 6, 2002 r.

„Wcześniejsza emerytura – świadczenie na wymarcu”, taki jest tytuł rozważań Marleny Kwiatkowskiej. Emerytury wcześniejsze przyznawane są na podstawie różnych ustaw. Można je nazwać „świadczeniami na wymarcu”, ponieważ prawo do nich można nabyć tylko do 31 grudnia 2006 roku. Wcześniejsze emerytury uznane zostały za jedną z wad poprzedniego systemu i pozostały w nim wyłącznie jako świadczenie zaniżające. Rozwiązaniem umowy o pracę z pracownikiem w wieku emerytalnym zajmuje się Katarzyna Kołodziej. Bez pracy jest ponad 18% czynnych zawodowo Polaków czyli ok. 3,4 mln osób. Jesienią br. wskaźnik ten może sięgnąć nawet 19,7–19,9%, bo w urzędach pracy rejestrować się będą absolwenci szkół. Stąd możliwość ustawowego ograniczenia zarobkowania emerytów i rencistów. Z drugiej strony pracodawcy coraz częściej rozwiązują umowę o pracę wykorzystując fakt osiągnięcia przez pracownika wieku emerytalnego. Prawo do emerytury górniczej omawia Kamil Antonów. Autor dochodzi do wniosku, że górnicy mają do dyspozycji najliczniejszą i najkorzystniejszą paletę uprawnień emerytalnych spośród wszystkich grup zawodowych – odrębnie potraktowanych ze względu na szczególne warunki wykonywanej pracy.

Praca i Zabezpieczenie Społeczne, nr 6, 2002

„Molestowanie seksualne i mobbing w miejscu pracy lub w związku z pracą – nowe wyzwania dla polskiego prawa pracy”, pisze na ten temat Helena Szewczyk. Autorka zwraca uwagę na potrzebę wprowadzenia w polskim prawie pracy nowych, szczegółowych regulacji dotyczących tych zagadnień. Molestowanie seksualne stanowi nie tylko przejaw dyskryminacji ze względu na płeć – jest także naruszeniem dóbr osobistych pracownika, takich jak zdrowie i godność. Mobbing jest przemocą psychiczną ze strony pracodawcy, przełożonego lub współpracownika – skierowaną przeciwko pojedynczemu pracownikowi. Jego skutkiem mogą być zaburzenia zdrowia. Anna Dubowik pisze o prawie zrzeszania się w związki zawodowe pracowników sektora publicznego. W państwach demokratycznych jest to niekwestionowana wolność obywateli i odnosi się przede wszystkim do sektora prywatnego. Choć w ostatnich latach polski ustawodawca uchylił wiele ograniczeń prawa zrzeszania się w związki zawodowe, nadal nie wszyscy zatrudnieni w sferze publicznej (zwłaszcza w administracji publicznej i formacjach zmilitaryzowanych) korzystają z prawa koalicji w pełnym zakresie.

Opracowała: *Agnieszka Metelska*